

บทที่ 1

บทนำ



ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

“ปัญหาอาชญากรรมทางเพศ” เป็นปัญหาที่สำคัญปัญหาหนึ่งของสังคมไทยในปัจจุบัน โดยปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาที่สังคมและยึดเยื้อโดยไม่ได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง ดังจะเห็นได้จากการที่มีผู้หญิงตกเป็นเหยื่อจำนวนมาก เหตุการณ์ดังกล่าวมักเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ในบางครั้งเหยื่อไม่สามารถตั้งรับหรือต่อสู้ได้ นอกจากนี้เหยื่อยังต้องทุกข์ทรมาน หวาดผวา วิดกกังวลและไม่มั่นคงในวิถีการดำเนินชีวิตประจำวันจากการกระทำของอาชญากร ซึ่งอาจมีสาเหตุสำคัญมาจากการขาดกลาทางสังคมที่บกพร่องซึ่งถือได้ว่ามีอิทธิพลอย่างสูงต่อการกระทำผิดของอาชญากร ดังจะเห็นได้จากสถิติผู้กระทำผิดในคดีอาชญากรรมทางเพศที่เพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อยๆ

ตารางที่ 1 ตารางแสดงจำนวนคดีข่มขืนกระทำชำเราและคดีข่มขืน ในระหว่างปี พ.ศ.2540 - พ.ศ.2547

ปี	รับแจ้ง(ราย)	จับได้(ราย)	% จับได้
2540	3,741	2,576	68.09
2541	3,540	2,391	67.5
2542	4,005	2,532	63.2
2543	4,053	2,640	65.01
2544	3,857	2,544	66.0
2545	4,445	2,556	57.5
2546	4,818	1,707	35.4
2547	5,052	1,861	36.8

ที่มา : โครงการสุขภาพคนไทย 2548 คำนวณจากสถิติคดีข่มขืนกระทำชำเราและข่มขืนของศูนย์ข้อมูลข้อสนเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

เหยื่ออาชญากรรมทางเพศมีหลายรูปแบบ อาทิ การข่มขืนแบบตัวต่อตัว โทรมหญิง หรือ ถูกคู่สมรสข่มขืน อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์ดังกล่าวจะเป็นที่สะเทือนขวัญมากขึ้น หากเหยื่อนั้นโดนฆาตกรรม

ด้วย ยกตัวอย่าง ในกรณีของ นาย สมคิด พุ่มพวง ฆาตกรต่อเนื่อง 5 ศพ ที่ก่อคดีฆ่าข่มขืนหมอนวดทั้ง 5 ราย ภายในระยะเวลา 7 เดือน เป็นคดีที่สะท้อนขวัญของประชาชนที่ได้ติดตามข่าวอย่างมาก นายสมคิด ฆาตกรต่อเนื่องผู้นี้ อาจถูกมองว่าเป็นคนเลือดเย็น จิตใจเหี้ยมโหดหรือมีความผิดปกติทางจิตแต่หากเมื่อได้รับทราบข้อมูลเพิ่มเติมว่า ผู้กระทำผิดรู้สึกสะเทือนใจอย่างรุนแรงจากเหตุการณ์โศกนาฏกรรมภายในครอบครัว โดย บุพการีได้ถูกสังหารต่อหน้าต่อตาของเขาในวัยเด็กแล้ว อาจลองพิจารณาเขาในอีกแง่มุมหนึ่งว่าในความเป็นจริงแล้วมีสาเหตุอันใดที่ทำให้อาชญากรก่อคดีฆ่าข่มขืน

อย่างไรก็ตาม ประเด็นที่น่าสงสัยของปัญหาการข่มขืนนี้ คือ เหตุใดอาชญากรจึงต้องฆ่าเหยื่อ หลังจากที่ข่มขืนเหยื่อแล้ว ซึ่งในความเป็นจริง การข่มขืนของอาชญากรน่าจะเพียงพอต่อการบรรลุจุดประสงค์ที่มีต่อเหยื่อ ปัญหาที่ตามมาจากการเกิดเหตุการณ์เช่นนี้ก็คือ กระบวนการขัดเกลากายทางสังคมที่มีความบกพร่องนั้นเป็นสาเหตุของการตัดสินใจฆ่าเหยื่อของตัวอาชญากรหรือไม่ เนื่องจากกระบวนการขัดเกลากายทางสังคม (Socialization) ถือได้ว่าเป็นสิ่งที่สำคัญที่ขาดไม่ได้ มนุษย์ทุกคนต้องประสบพบเจอตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งตาย เป็นหลักที่ใช้ในการปฏิบัติที่มนุษย์จะต้องเรียนรู้กฎเกณฑ์ ระเบียบแบบแผนของกลุ่มหนึ่งๆ ที่กำหนดไว้เพื่อให้มีความสัมพันธ์กันได้ ฉะนั้นการขัดเกลากายจึงเป็นวิธีการถ่ายทอดทางวัฒนธรรม ทำให้บุคคลสามารถปรับตัวให้เข้ากับวิถีการดำเนินชีวิตของกลุ่มคนที่มนุษย์เป็นสมาชิกอยู่เป็นการรับคุณค่าของกลุ่มที่มนุษย์อยู่ร่วมด้วยในฐานะเป็นสมาชิกของกลุ่ม ทำให้มนุษย์เกิดความรู้สึกเป็นตัวตนหรือความเป็นตัวของตัวเองคือเกิดความรู้สึกที่ว่าตนเป็นมนุษย์ซึ่งแตกต่างจากคนอื่นและสัตว์สามารถควบคุมความรู้ สึกนึกคิด ประพฤติปฏิบัติตนตามระเบียบหรือตามความเหมาะสมในกลุ่มอื่นได้ (สุพัตรา, 2538:47 – 48)

นอกจากนี้ การศึกษาถึงอัตลักษณ์ รวมถึงกระบวนการสร้างอัตลักษณ์จะเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ถึงสาเหตุ แรงจูงใจและอิทธิพลต่างๆ ที่มีผลต่อการเกิดอัตลักษณ์ของผู้ต้องขัง สามารถศึกษาถึงประเด็นต่างๆ ที่เป็นปัจจัยสำคัญซึ่งอาจไม่ได้มีเพียงในประเด็นของกระบวนการขัดเกลากายทางสังคมเท่านั้น แต่หากการทำการศึกษานี้ในประเด็นดังกล่าวอาจนำไปสู่ประเด็นที่เสมือนจุดสำคัญของปัญหาได้ อาจมีการเชื่อมโยงกันของเหตุและผลหรือผลลัพธ์ในประเด็นดังกล่าวทั้งทางตรงและทางอ้อม ทำให้สามารถเข้าใจถึงสาเหตุ อิทธิพลรวมถึงกระบวนการในการก่ออัตลักษณ์ของผู้กระทำผิดในคดีฆ่าข่มขืน เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ต่อไป

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยได้เห็นถึงประโยชน์ในการวิจัยว่าจะสามารถนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อทั้งอาชญากรและผู้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ทั้งนี้ในปัจจุบันยังไม่มีการศึกษาที่จริงจังถึงแนวทางดังกล่าว รวมถึงสามารถนำไปเป็นพื้นฐานการสร้างกระบวนการป้องกันและบำบัดอาชญากรเหล่านั้นเพื่อไม่ให้ปัญหาการฆ่าข่มขืนเป็นปัญหาที่เรื้อรังและยืดเยื้อในสังคมไทยต่อไป

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการสร้างอัตลักษณ์ของผู้ต้องขังคดีฆ่าข่มขืน
2. เพื่อศึกษาถึงอิทธิพลและแรงจูงใจต่างๆที่ส่งผลต่อการกระทำผิดของผู้ต้องขังคดีฆ่าข่มขืน
3. เพื่อศึกษาหาแนวทางการป้องกันมิให้ผู้หญิงเป็นเหยื่อ รวมถึงหาวิธีบำบัดอาชญากรเพื่อไม่ให้ก่ออาชญากรรมทางเพศต่อไป

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาเรื่อง "กระบวนการสร้างอัตลักษณ์ของผู้ต้องขังคดีฆ่าข่มขืน" นี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาผู้ต้องขังเด็ดขาดคดีฆ่าข่มขืน ซึ่งอยู่ในระหว่างการควบคุมตัวอยู่ในเรือนจำกลางคลองเปรม เรือนจำกลางบางขวางและเรือนจำกลางเขabin จำนวน 15 ราย โดยแบ่งเป็นผู้ต้องขังที่ยอมรับว่ากระทำผิด 10 รายและผู้ต้องขังที่ปฏิเสธว่ากระทำผิด 5 ราย

ผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยทางมานุษยวิทยา โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) เพื่อให้ทราบถึงรายละเอียดต่างๆของอาชญากร โดยการศึกษาประวัติของชีวิต (Life History) การศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจและประสบการณ์ทางเพศ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์กระบวนการสร้างอัตลักษณ์ของกลุ่มประชากรเป้าหมาย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงกระบวนการสร้างอัตลักษณ์ของผู้ต้องขังคดีฆ่าข่มขืน
2. ทำให้ทราบถึงอิทธิพลและแรงจูงใจต่างๆที่ส่งผลต่อการกระทำผิดของผู้ต้องขัง
3. เป็นการประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชนได้เข้าใจถึงภัยดังกล่าว และหลีกเลี่ยงการตกเป็นเหยื่อ
4. ข้อมูลการวิจัยนี้ สามารถใช้เป็นข้อมูลการพื้นฐานของอาชญากรรมทางเพศในสังคมไทยทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการวิจัยรวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในอนาคต